

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quibus personis & Ecclesijs decimæ sunt solvendæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

Iecato exigat, & nulla conjecturæ de strictiore presumenda privilegium concedentis mente, aut contradictionis, seu absurdii devitandi necessitas, &c. urgeat, uti colligitur ex e. Ad audiendum 12. h. t.

S. VI.

Quibus modis privilegium non solvendi decimas amittatur?

Tribus potissimum modis hoc privilegium amitti censetur,

Primo, si privilegium tale progressu temporis in grave prejudicium Ecclesiæ Patochialis cedat, vel eorum, ad quos alias tales decimas pertinerent, ita ut scandalum, & querela justa inde oriantur; in tali enim casu cessat, aut revocari debet tale privilegium, uti sumitur ex 1. Sugg. 9. b. t. cum non sit intentio concedentis tale privilegium immunitatis à solvenda decimis, in grave prejudicium alterius Ecclesiæ illud concedere.

Secundo amittitur hoc privilegium immunitatis per non usum, sive usum contrarium quadraginta annis de jure novo continuatum, si scilicet per tantum temporis spatium decimæ à privilegiatis soluta sint, intra hoc enim tempus praescribi potest obligatio etiam contra Ecclesiæ.

Tertio amittitur hoc privilegium per transaktionem, seu compositionem inter partes post obtentum privilegium factam, uti colligitur ex cap. 8. & 9. b. t. (cum per talem conventionem fieri videatur privilegii renuntiatio) & per alienationem praeditorum, quæ ratione privilegii religiosis v. g. concessi exempta erant, ab onere decimuarum, cum per

talem alienationem jam non sub privilegiatis, quibus principaliter immunitas à solvenda decimis ex hoc praedio suo concessa est, maneat praedium tale, sed transeat ad dominum non privilegium.

SECTIO IV.

De personis & Ecclesiis, quibus pendenda sunt decimæ, & tempore ac loco, quo sunt solvenda.

S. I.

Quibus personis & Ecclesiis decimæ sunt solvenda.

DE jure communi Canonico Parochis, sive Rectoribus Ecclesiastum Parochialium decimæ ex fructibus praediorum, quæ intra fines cuiuscunque sita sunt, integræ solvenda sunt, ut constat ex e. Cum contingat 29. & ex e. Cum in tua 30. b. t. ita ut fundatam in jure intentionem pro se habeat Parochus, in ordine ad decimas, contra quemcunque possessorem juris decimandi, cui jus immunitatis probandæ incumbit, cum ex primæa decimarum institutione jus decimandi annexum sit curæ animarum. Negari tamen non potest, quin aliis etiam sepe Clericis, Praepositis v. g. Decanis, Canonicis, vel aliis beneficiatis, secundum portionem, quæ eorum dignitatibus, beneficiis, &c. applicata sunt, jus decimandi competat (uti colligitur etiam ex e. Ex parte 21. b. t.) postquam auctoritate Ecclesiæ redditus cujuscunque Parochia in plura beneficia sunt divisi;

cum

cum etiam hi vi suorum beneficiorum in spiritualibus populo inserviant: & quamvis religiosis vi statutū sui non conveniat proprium jus percipiendi decimas, neque illis ex jure communi hædebeatur, cum non obligentur ex vi statutū sui, & ex officio in spiritualibus ministrare, possunt tamen illis decimæ competere ex speciali privilegio, aut ex unione Ecclesiarum Parochialium facta monasteriis, &c.

Sunt autem decimæ prædiales illi Parochia ordinariè solvendæ, quavis baptismalis non sit, intra cuius fines prædia decimabilia sita sunt, etiam si in alia Parochia ille, ad quem talia prædia pertineat, habitet, & Sacra menta percipiat, ut colligitur ex c. 29. & 30. b. t. cum enim decimæ tales prædiales sint onera realia, que ipsis prædiis frugiferis inhærent, consequenter non attenditur professor, aut colonus, vel dominus prædiis, in ordine ad decimas ex illis præstandas, sed Parochia, intra quam sita sunt. Vult tamen Pontifex in c. Cum sint 18. b. t. hoc in negotio recurrentium ad consuetudinem, quæ observari debet, ut etiam præscribitur in c. Ad Apostolicæ 20. b. t. ubi etiam de personalibus decimis, si earum adhuc usus alicubi viget, assertur, quod illi Ecclesiæ, ita quia quibz domicilium, aut quasi domicilium habet, & in qua Sacra menta percipit, præstari debeant, cum decimæ tales velut onus merè personale personam sequantur.

Mixtæ denique decimæ, ubi earum usus est, & ex fructibus, ac foetibus pecorum solvuntur, de jure communi illi Ecclesiæ solvendæ sunt, intra cuius terminos pecora pascuntur; vel si in diversis Parochiis per notabile tempus pascantur,

in alia tamē accubent, & ovile habent, inter Ecclesias tales decimæ illæ sunt pro portione dividenda, & aliud recepta consuetudo obtinet, & in hac materia multum valer, & aliter observari debet.

§. II.

De tempore & loco, quo pendas sunt decimæ.

Solvendæ sunt decimæ prædiales sicut postquam fructus à solo frumento sunt, & collecti, ut constat ex c. Con homines 7. junct. Glossa verbo frumento lectis b. t. neque enim in illi solvendæ quæ alteri debentur, morari possunt, neque prævia monitione decimæ eis nisi qui morantur, per centesimæ decimæ adhuc usus est, commodissimæ horum ad multa incommoda caveri, & finem anni. Mixtæ denique, ex fructibus pecorum, & fructibus hominum vuntur, citius aut tardius solvi, de consuetatione utilitatis, &c. in his tamē solvenda & attendenda consuetudo.

Ad locum, in quo solvendæ finitæ, quod attinet, non tenetur nisi dominus prædiis, vel colonus deinceps suis sumptibus, si jus communie amittat ad horrem Parochi, vel Ecclesiæ, obligatio ista nullo jure probatur, certiores tamen facere prius debent, rochos de fructibus in horrea condidit, ut per Procuratores faltem has decimis provideant; arrendenda tempore iterum est circa hoc punctum codicem do recepta.

Secunda